

2. ประเด็นการพัฒนา

2.1 นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎหมายที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัด

1) การเชื่อมโยงแผน นโยบาย

(1) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579

ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทยสังคมมีความมั่นคงเสมอภาค และเป็นธรรมประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ

3. การป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

4. การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

5. การพัฒนาระบบกลไกมาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ

6. การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการฝึกกำลังป้องกันประเทศและกองทัพ

7. การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการปกป้องรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลรวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารพลังงานและน้ำ

8. การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น ส่งเสริมการค้าและการลงทุนทั้งภาครัฐและเอกชน และพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้า เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าและได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาคเพิ่มขึ้น

2. การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร ได้แก่ เสริมสร้างฐานการผลิต การเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับตัวสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง

ภาคอุตสาหกรรม พัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ได้แก่ พัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกที่มีศักยภาพสูง สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการไทยและพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในอนาคต เป็นต้น และภาคบริการพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ผลักดันประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพและส่งเสริมธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

3. พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทยพัฒนา และยกระดับผลิตภาพแรงงาน เพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ยกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากลและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

4. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง โดยพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก พัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญของประเทศ และพัฒนาคัสเตอร์อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนประเทศ

5. การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่งความมั่นคงและพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

6. การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศในอนุภูมิภาคและนานาชาติ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน อาหารสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการภัยพิบัติส่งเสริมบทบาทการเป็นผู้ประสานประโยชน์ในการเชื่อมโยงและสร้างความสมดุลของความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับกลุ่มอำนาจทางเศรษฐกิจต่างๆ เพิ่มบทบาทและการมีส่วนร่วมของไทยในองค์การระหว่างประเทศในการผลักดันการพัฒนาในอนุภูมิภาคและภูมิภาค สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศต่อส่วนต่างๆ และสาธารณชนไทย

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

1. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยพัฒนาเริ่มตั้งแต่ในครรภ์และต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

3. การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

4. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยให้เอื้อต่อการพัฒนาคน

4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

1. การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

2. การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

3. การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

4. การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม และทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

5. การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1. การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

2. การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

3. การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ
4. การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
5. การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
6. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ
2. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
3. การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

4. การวางระบบบริหารงานราชการแบบบูรณาการ
5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ

6. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
7. การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

วิสัยทัศน์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558 – 2577) ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีความตระหนักถึงเป้าหมายอนาคตของประเทศไทยร่วมกันและเกิดการรวมพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลुวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องมีการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างบูรณาการ หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่กำหนดแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ ควรจะยึดกรอบการพัฒนาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติเป็นแนวทางในการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เป็นแผนการพัฒนาแบบบูรณาการทุกสาขาของการพัฒนา หรือแผนแม่บทการพัฒนาเฉพาะด้านต่างๆ ดังนั้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งถือว่าเป็นปฐมบทของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี จึงนำวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และนำยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 6 ด้านที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยจะกำหนดยุทธศาสตร์ให้ตอบสนองกับบริบทการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560–2564) เป็นสำคัญ

(2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2564)

ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ จะให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และนอกจากการเตรียมการรับสังคมสูงวัยแล้ว ยังต้องมีการพัฒนาคน ตั้งแต่ในระบบการศึกษาไปจนถึงการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งแม้ว่าในช่วงการพัฒนาที่ผ่านมาไทยจะลดความยากจนลงได้อย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายที่ต้องลดให้ได้เหลือต่ำกว่า 7% ของประชากรทั้งหมด แต่ความเหลื่อมล้ำไม่ได้ลดต่ำลงเลย ซึ่งเมื่อพิจารณาการกระจายรายได้ พบว่ากลุ่มที่รวยสุด 10% มีสัดส่วนรายได้ 35% ของรายได้รวมปี 2558 ขณะที่กลุ่มประชากร 40% ที่มีรายได้ต่ำสุด มีสัดส่วนรายได้เพียงร้อยละ 14.3% ของรายได้รวมเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีความเหลื่อมล้ำทางด้านสินทรัพย์ และการถือครองที่ดิน และปัญหากระจายบริการภาครัฐที่มีคุณภาพที่ยังไม่ทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยการเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ สร้างบรรยากาศการลงทุน และปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้าน เพื่อวางพื้นฐานให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงได้ภายในปี 2570 ขณะที่กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มีเป้าหมายเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 5% โดยมีรายได้ต่อหัวเป็น 8,200 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2564 จากที่มีรายได้อยู่ที่ 6,000 ดอลลาร์สหรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจะเร่งขับเคลื่อนทั้งการรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ 40% ของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ความมั่นคง เนื่องจากงานด้านความมั่นคงมีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น กลุ่มก่อการร้ายรุนแรงสุดขั้ว จึงต้องให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานความมั่นคงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงทางไซเบอร์ ระบบสื่อสาร พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันเพื่อรับมือภัยคุกคามต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติดมิชอบ และ ธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยตั้งเป้าลดปัญหาการทุจริตและประพฤติดมิชอบของประเทศ เพื่อเพิ่มคะแนนดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ให้อยู่สูงกว่า 50% จากปัจจุบัน 38% ผ่านการพัฒนาหลายด้าน เช่น ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยตั้งเป้าว่าในปี 2564 จะลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยเหลือ 12% ของจีดีพี เพิ่มการขนส่งทางรางเป็น 4% จาก 2% ทางน้ำเป็น 19% จาก 15% ขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ได้ 85% ของหมู่บ้านทั่วประเทศ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 8 วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม มีเป้าหมายสำคัญ คือ เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็น 1.5% ของจีดีพี จากปัจจุบัน 0.48% และเพิ่มอันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศไทย ประกอบด้วย การพัฒนาภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจากความยากจนก้าวสู่เป้าหมายอีสานพึ่งตนเอง พัฒนาภาคกลางให้เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ และพัฒนาภาคใต้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย ขณะที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก จะเป็นศูนย์อุตสาหกรรมทันสมัย ใช้เทคโนโลยีสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 10 การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของทำเลที่ตั้งของประเทศเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญของแนวระเบียงเศรษฐกิจต่างๆ ให้เกิดประโยชน์

(3) แผนพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

พื้นที่ 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทราเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน เป็นที่รู้จักของนักลงทุนต่างประเทศ และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ที่สำคัญประกอบด้วยท่าเรือพาณิชย์แหลมฉบังและท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดทางหลวงพิเศษมอเตอร์เวย์ รถไฟทางคู่ และสนามบินอู่ตะเภา มีเมืองพัทยาซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก รวมทั้งยังมีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับการขยายตัวจากภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือของอาเซียน สามารถเชื่อมโยงไปยังท่าเรือ สีนหูลีลล์ของราชอาณาจักรกัมพูชา ท่าเรือวังเตาของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และท่าเรือน้ำลึกทวายของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ดังนั้น จึงสามารถยกระดับการพัฒนาพื้นที่ต่อยอดสู่การเป็นพื้นที่เศรษฐกิจชั้นนำของทวีปเอเชียที่เรียกว่า “ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง ดังนี้

1) พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมกับเร่งรัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีระดับสูงร่วมกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ลดการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารจัดการกากอุตสาหกรรม พัฒนาสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่มีกระบวนการผลิตเชื่อมโยง กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมให้ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ภาคประชาชนสถาบันการศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนจัดตั้งกองทุนของภาคอุตสาหกรรมเพื่อดูแลชุมชน

2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจที่มีศักยภาพรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและเชื่อมโยงสู่ตลาดโลก เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น โดยขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย

ได้มาตรฐานสากล และบูรณาการเชื่อมโยงกันทั้งระบบ ทั้งทำอากาศยาน 3 แห่ง คือสุวรรณภูมิ ดอนเมือง และ อุตะเภาะและการขนส่ง ทางบก ทางราง ทางเรือและทางอากาศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ ที่เพิ่มขึ้นและเชื่อมโยงสู่พื้นที่โดยรอบและตลาดโลก

3) พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน สร้างสมดุลของการพัฒนา และกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน โดยพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายน้ำ (น้ำดิบ น้ำประปา) ระบบ ไฟฟ้า เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย ให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อ ความต้องการของประชาชนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ยกย่องบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมการเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักกับเศรษฐกิจชุมชนในทุกภาคการผลิต ทั้งใน ภาคอุตสาหกรรม บริการ การท่องเที่ยวและธุรกิจเพื่อสังคม

4) พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทาง เศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล โดยให้ความสำคัญต่อการเพิ่มพื้นที่สีเขียว การดูแลความปลอดภัยของ ประชาชน การจัดทำผังเมืองและการบังคับใช้ การสร้างสภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น การพัฒนาประสิทธิภาพเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงในพื้นที่ การให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมใน การวางแผนการพัฒนาเมือง รวมถึงการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาในรูปแบบ PPP เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมือง การพัฒนาเมืองสำคัญในพื้นที่

5) ให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนเพิ่มขึ้นจากเดิม อาทิ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 8 ปี ลดหย่อนภาษีเงิน ได้นิติบุคคล สำหรับในอัตราร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 5 ปี ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบ เป็นต้น การอนุญาตให้ถือครองสิทธิ์ที่ดินหรือเช่าระยะยาว การอำนวยความสะดวกด้านวีซ่าและใบอนุญาตเข้าทำงาน การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อสนับสนุนการลงทุนการ วิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (OSS : One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกในการอนุมัติอนุญาตต่างๆ การจัดตั้งเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) อาทิ ในพื้นที่สนามบินอุตะเภาะ พื้นที่ใกล้ท่าเรือแหลมฉบัง เป็นต้น การจัดตั้งศูนย์ธุรกรรมทางการเงิน และ การอนุญาตใช้เงินตราต่างประเทศได้ เป็นต้น ดังนั้น การดำเนินการต่างๆ ต้องพิจารณา ดังนี้

(1) ปัจจุบันจังหวัดระยองมีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบการของ ภาคอุตสาหกรรมซึ่งถือเป็นปัญหาเรื้อรังมายาวนาน และยังมีหน่วยงานใดเข้ามาแก้ไขให้ได้ เช่น เรื่องมลพิษ ทางอากาศในพื้นที่มาบตาพุด สารเบนซินซึ่งยังเกินมาตรฐาน มีการกระทบกระทั่งระหว่างภาคประชาชนและ ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดในด้านอื่นๆ ไปด้วยโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว เมื่อมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ประชาชนก็จะกังวลเรื่องนี้มากขึ้น

(2) จังหวัดระยองมีปัญหาเรื่องประชากรแฝงในปัจจุบัน จะต้องเตรียมความพร้อมสำหรับแรงงานแฝง และผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งอาจตามมาด้วยปัญหาด้านสาธารณสุข โภค ยาเสพติด การจราจร (คนมากขึ้น ปัญหามากขึ้น)

(3) รัฐบาลได้เตรียมโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น มอเตอร์เวย์ รถไฟทางคู่ สนามบิน อุตะเภ ซึ่งเป็นโครงสร้างขนาดใหญ่ แต่ในระดับรอง หรือในระดับจังหวัด ยังไม่มีการเตรียมตัวมากนัก อาจเป็นปัญหาตามมา เช่น การจราจร

(4) ต้องสร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วม และทำความเข้าใจว่างการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นนโยบายของรัฐบาล และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นนโยบายของขนาดใหญ่ เป็นความมุ่งหวังของ ดังนั้น ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงงาน จะต้องมีการกิจกรรมในการสร้างความรู้เรื่อง EEC แก่บุคลากรขององค์กร

(4) ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก “ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออก

1) พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

2) พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

3) ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

4) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

5) เร่งแก้ไขปัญหาระบบการจราจรที่มีความวิกฤติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(5) ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1 (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง) พ.ศ.

2562 – พ.ศ. 2564

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

1) ฐานเศรษฐกิจชั้นนำและศูนย์กลางโลจิสติกส์

2) แหล่งผลิตอาหารและผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง

3) แหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตรโดยชุมชน

เป้าหมายการพัฒนา

1) พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

2) แหล่งผลิตอาหารและผลไม้เพื่อการส่งออก

3) แหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานระดับนานาชาติ

- 4) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาความพร้อมของพื้นที่ สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมเพื่อมุ่งสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤติมลพิษและพัฒนากระบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(6) แนวทางการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ของกระทรวงมหาดไทย

1) สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ได้ตามความต้องการของประชาชน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ส่วนราชการในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งให้ผู้แทนภาคประชาชนในรูปคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นแผนเดียวกัน (one plan)

- แผนพัฒนาทุกระดับจะประกอบด้วยปัญหาและความต้องการในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ที่ได้รับการจัดลำดับความสำคัญและความต้องการ (priority) เพื่อให้จังหวัดและส่วนราชการภูมิภาครวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณจังหวัด กลุ่มจังหวัดและงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (area-based)

- แผนพัฒนาภาคเป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายและความต้องการด้านพัฒนาพื้นที่ภาคที่ต้องมีความเชื่อมโยงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศเพื่อให้ส่วนราชการระดับกรมกระทรวง (function) นำไปจัดทำเป็นแผนงานของรัฐบาลให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- พื้นที่ที่มีจุดเด่นด้านภูมิประเทศที่มีสภาพเหมาะแก่การพัฒนาเป็นเส้นทางหรือสถานีขนส่งทางน้ำ ทางทะเลหรือทางอากาศหรือมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ หรือสภาพอากาศดี อาทิ พื้นที่ริมทะเลหาดทราย พื้นที่เลียบแม่น้ำโขงที่มีเกาะแก่งสวยงาม ก็ให้เสนอข้อมูลพื้นที่ดังกล่าวให้หน่วยงานส่วนกลางเข้ามาใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาจังหวัดหรือภูมิภาคระหว่างประเทศหรืออาจพิจารณาใช้งบประมาณจังหวัดหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก (facilities & infrastructure) เพื่อให้นักท่องเที่ยวประทับใจ ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่ให้นานขึ้น

- พื้นที่ที่มีจุดเด่นด้านการผลิตสินค้าพื้นเมืองหรือผลิตภัณฑ์ OTOP หรือเป็นแหล่งผลิตอาหาร/ผลไม้ที่มีชื่อเสียง ควรหาแนวทางต่อยอดนำสินค้าขึ้นออกสู่ตลาดวงกว้างขึ้น ทำให้สินค้าหรืออาหารเด็ดตลาด หรือการนำผู้ซื้อเข้ามาหาผู้ผลิต/ผู้ขาย สร้างให้เป็นจุดที่ต้องเยี่ยมชมซื้อหาของก่อนเดินทางออกจากพื้นที่

- พื้นที่ที่ยังไม่เห็นจุดเด่นชัดเจน ให้พยายามเสริมสร้างเรื่องราวหรือตำนานหรือจุดดึงดูด (story/ legend/attraction) ของพื้นที่ให้คนรู้จักและอยากมาเยี่ยมชม หรือนำพื้นที่ที่มีจุดเด่นมาต่อยอดเชื่อมโยงกับพื้นที่ที่ยังไม่มีจุดเด่น โดยให้เน้นสร้าง "ดาวเด่น" ของสินค้า หรือจุดเด่นในพื้นที่ให้เชื่อมโยงหลายพื้นที่เป็นเครือข่ายภายในจังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือระดับภูมิภาค รวมทั้งสร้างกระแสประชาสัมพันธ์และดึงดูดผู้บริโภค (CCC - consumers, customers & clients) มาสู่จังหวัด โดยส่งเสริมการบริโภคพืชเกษตรของพื้นที่ในช่วงเก็บเกี่ยว อาทิ ฟักทอง มันฝรั่ง หรือการสร้างกระแสบริโภคลองกอง มังคุดที่มีการพิสูจน์ว่ากระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันโดยนำมาแปรรูปและสร้างนวัตกรรมเช่น เยลลี่ ลอยแก้ว ไอศกรีม ฯลฯ

- การจัดงานเทศกาล งานรื่นเริงหรือมหกรรมต่างๆ (carnival or festival) เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวพืชผลการเกษตรหรือช่วงมีผลไม้ตามฤดูกาล โดยอาจจัดให้มีการประกวดนวัตกรรมแปรรูป เช่น หอมแดง ทานตะวัน ผัก-ผลไม้ แมคคาเดีย กาแฟ มะเขือเทศ ฯลฯ หรือการจัดงานตามเทศกาลและประเพณี เช่น สงกรานต์ ตรุษจีน ฯลฯ แล้วสอดแทรกสินค้าเด่น อาหารดังของที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าในการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ฯลฯ

2) **รัฐบาลกำหนดพื้นที่รองรับนโยบายพิเศษหรือมีจุดหมายสำคัญ (Magnet destination)** เช่น กลุ่มจังหวัดระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดเมืองท่องเที่ยวห้ามพลาด จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามพระราชดำริ ฯลฯ ต้องนำจุดเด่นหรือจุดแข็งของจังหวัดเหล่านี้มาขยายผลหรือต่อยอดเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อให้เกิดการสร้างงาน อาชีพและรายได้ให้กับประชาชน ขณะเดียวกันขอให้จังหวัดประสานงานเชิงรุกโดยการพิจารณาจับคู่กับกระทรวง กรม องค์การระหว่างประเทศ สถานทูตประเทศต่างๆ ในไทย ตลอดจนภาคธุรกิจ ฯลฯ เพื่อส่งเสริมจุดขาย เชื่อมโยงเทคโนโลยี และการดึงดูดความสนใจ ตลอดจนติดต่อประสานงานหาผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบแนวคิด (design idea) หรือประกวดแนวคิดสร้างสรรค์ ต่อยอดสินค้าและบริการของจังหวัดที่จะสร้างความสนใจให้แก่ชาวต่างประเทศได้ด้วย

3) **จังหวัดที่มีปัญหาเฉพาะในบางด้าน** เช่น ปัญหาสาธารณสุขตามฤดูกาล ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาบุกรุกที่สาธารณะประเภทต่างๆ ยาเสพติด การหลบหนีเข้าเมือง ฯลฯ ควรดำเนินการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาไว้โดยเฉพาะ ต้องคำนึงถึงการวางพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหาระยะยาว โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาพื้นที่เป็นกรณีพิเศษ

4) **พื้นที่ที่มีปัญหาประชาชนมีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ท้องถิ่น** สร้างการรับรู้หรือความเข้าใจที่ดีต่อกันผ่านสื่อศิลปะการแสดงออก การละเล่น ดนตรี กีฬาที่ผสมผสานอัตลักษณ์พื้นถิ่นในบริบท "พหุวัฒนธรรม" เชื่อมโยงกับเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติเพื่อสร้างการ

ยอมรับและการอยู่ร่วมกันโดยสันติระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนส่วนใหญ่เพื่อแยกหรือโดดเดี่ยวกลุ่มก่อเหตุรุนแรงออกไป เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการทางยุทธวิธี หรือการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ให้จังหวัดวางระบบเครือข่ายและกลไกความร่วมมือช่วยเหลือกันในการประชาสัมพันธ์ โดยเน้นหนักในการสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องของประชาชนในพื้นที่และเผ่าละวัง ตรวจสอบป้องกันและระมัดระวังการปล่อยข่าวลือหรือข้อมูลที่ไม่ถูกต้องต่างๆ

5) ใช้งบประมาณจังหวัด กลุ่มจังหวัดและงบประมาณภาค งบอุดหนุนขององค์กรปกครองท้องถิ่น งบประมาณช่วยเหลือสังคม (CSR) ของภาคเอกชน และแหล่งสนับสนุน อื่นๆ ให้ครอบคลุมแผนพัฒนาพื้นที่ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อให้เกิดโอกาส (opportunity) ความเจริญเติบโต (growth) และความสุขมวลรวม (gross happiness) ที่สามารถวัดค่าดัชนีทางสถิติได้ ทั้งนี้ ดัดต้องคำนึงไว้เสมอว่าการใช้จ่ายงบประมาณ ต้องไม่ทำให้เกิดสภาพ "รวยกระจุกจนกระจาย" และประการสำคัญต้องใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ด้วยความโปร่งใส ไม่เกิดการทุจริตหรือนำโครงการพัฒนาต่างๆ ของพื้นที่ไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบอย่างเด็ดขาด

2.2) ประเมินผลกระทบต่อดัชนีภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัด ระยอง (SWOT Analysis)

เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดระยองดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของจังหวัดระยอง จึงได้ทำการประเมินสิ่งแวดล้อมภายในและสิ่งแวดล้อมภายนอกของจังหวัดระยองโดยการประเมินครั้งนี้จะได้พิจารณาข้อมูล จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ ซึ่งรายละเอียดของการวิเคราะห์และประเมินผลสามารถวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพในการพัฒนาในอนาคตของจังหวัด ได้ดังนี้

PERFORMANCE FACTORS	Enhancers	Inhibitors
	STRENGTHS List of all the valuable resources that an organization can use to exploit the external environment	WEAKNESSES List of all the resources that an organization requires to perform in the external environment
Internal		
External	OPPORTUNITIES List of all the possibilities that an organization can pursue or exploit to gain benefit	THREATS List of all the factors that have the potential to reduce an organization's performance

รูปที่ 18 อธิบายส่วนประกอบประเมินผลกระทบต่อกิจกรรมและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง (SWOT Analysis)

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

1. จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) จากมุมมองภายในองค์กรข้อได้เปรียบหรือจุดเด่น ควรนำมาใช้ในการพัฒนา และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
2. จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือจัดให้หมดไป

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

1. โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการ และสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้
2. อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบ

ตารางที่ 52 แสดงผลการประเมินผลกระทบต่อกายภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง
(SWOT Analysis) ด้านจุดแข็งและจุดอ่อน

จุดแข็ง Strengths (S)	จุดอ่อน Weaknesses (W)
1. เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของประชากรอยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ สามารถสร้างศักยภาพโดยรวมของประเทศและขีดความสามารถการแข่งขันที่ดีของจังหวัดและของประเทศ 2. เป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ 3. มีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงและมีความหลากหลายในระดับนานาชาติ ทั้งการท่องเที่ยวทางบก ทางทะเล ศาสนาประเพณีและศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมต่างๆ 4. เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลากหลายประเภทและเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลทั้งสดและแปรรูปทั้งเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ 5. เป็นประตูสำคัญสู่พื้นที่ต่าง ๆ และเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งของภาคตะวันออก 6. ลักษณะภูมิประเทศมีความปลอดภัยสูงจากภัยธรรมชาติ 7. ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐ	1. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมก่อให้เกิดด้านสิ่งแวดล้อมและการจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะมลพิษจากอุตสาหกรรม ขยะ กากของเสีย น้ำเสีย สุขภาพ เป็นต้น 2. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำ 3. การบริหารจัดการเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรแบบครบวงจรยังไม่มีประสิทธิภาพ 4. ขาดกลไกที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว ทำให้ไม่มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว 5. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและ การบุกรุกที่สาธารณะและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 6. การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก(ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมาก เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาจราจร ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างรวดเร็วส่งผลให้การบริการโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ไม่เพียงพอ

สรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดระยอง (จุดแข็ง-จุดอ่อน) พบว่าจังหวัดระยองถือได้ว่าเป็นจังหวัด ที่มีศักยภาพและความโดดเด่นหลายประการ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆของประเทศ โดย “จุดแข็ง” (Strengths) ที่โดดเด่น ได้แก่ การที่จังหวัดระยองถือได้ว่าเป็นพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีกิจกรรมที่หลากหลายและกิจกรรมเหล่านั้นมีความโดดเด่นในด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรมและด้านการท่องเที่ยว ขณะที่จังหวัดระยองมีทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เหมาะสมเอื้อต่อภาคการท่องเที่ยวภาคการลงทุนและภาคการส่งออก

ซึ่งกำลังจะพัฒนาพื้นที่ให้กลายเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนของภาคตะวันออก เนื่องจากอยู่ใกล้ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบังและท่าเทียบเรือมาตาพุดและมีนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญหลายแห่ง

ขณะที่พื้นที่ของจังหวัดระยองจะมีเครือข่ายการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ของภาคตะวันออก อาทิ ทางบก ทางน้ำ ทางราง และทางท่อ เป็นต้น ถือเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและยังพบอีกว่าระยองถือเป็นจังหวัดที่มีรายได้ของประชากรต่อหัวสูงที่สุดของประเทศ ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัด อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้จังหวัดระยองยังเป็นพื้นที่ซึ่งมีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงโดยมีทั้งชายหาดที่สวยงามและพื้นที่ภูเขาที่สวยงามที่มีระบบสาธารณสุขปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม ซึ่งเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตผลไม้หลากหลายประเภท(ด้านเกษตรกรรม) ที่สามารถผลิตเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ รวมทั้งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมหรือเชิงอุตสาหกรรม อีกทั้ง ชาวจังหวัดระยองในหลายพื้นที่ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความพร้อม มีความสามารถ ความเข้มแข็งในการร่วมพัฒนาพื้นที่ของตน โดยได้รับความร่วมมือร่วมใจจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตามเมื่อประเมินสิ่งแวดล้อมภายในแล้ว“จุดอ่อน”(Weaknesses) ของจังหวัดระยองเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ พบว่าจังหวัดระยองยังขาดการบูรณาการภาคส่วนต่างๆ ที่สำคัญอย่างสมดุล อาทิ ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว เป็นต้น ผลลัพธ์ของการขาดการบูรณาการดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความไม่เท่าเทียมในการใช้ทรัพยากร รายได้หรือการดำเนินชีวิตหรือแม้แต่ข้อร้องเรียนจากภาคีที่เสียผลประโยชน์ นอกจากนี้ ปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมและการจัดการมลพิษด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดความชัดเจน รวมทั้งนโยบายจากภาครัฐที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งความตั้งใจและความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาจากภาคอุตสาหกรรม

ขณะที่จังหวัดระยองยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน (ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม) ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำและมีแนวโน้มของความแตกต่างของรายได้เพิ่มสูงขึ้น จะเห็นได้จากการขับเคลื่อนแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร นอกจากนี้ในการตัดสินใจของคณะผู้บริหารของจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและทันสมัย รวมทั้งยังขาดการประสานและเชื่อมโยง รวมทั้ง ไม่ทันสมัยและขาดการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 53 แสดงแสดงผลการประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง

(SWOT Analysis) ด้านโอกาสและภัยคุกคาม

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
1. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการในประเทศ ผ่าน	1. ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น
2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถ	2. ระเบียบกฎหมายขาดความยืดหยุ่นไม่เอื้ออำนวย

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
นำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่างๆ เช่น การขยายการให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น 3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม 4. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น AEC จะทำให้จังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางทางด้านการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่สำคัญ 5. รัฐบาลกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และ Super Cluster ทำให้รัฐบาลสนับสนุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การขยายโครงการถนนรถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์ ทำให้การขนส่งสินค้า การบริการ และการท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น 6. มีท่าเรือน้ำลึก และสนามบินอู่ตะเภา ระยอง พัทลุง ที่สามารถขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ได้ทั่วโลก	ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี 3. ทิศนคติของของประชาชนต่อต้านการเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นน้อยทำให้ประชาชนปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงไม่ได้และกระแสค่านิยมของต่างชาติมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและประชาชนค่อนข้างสูง 4. ศักยภาพการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน (โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สูงขึ้น อาจลดบทบาทความน่าสนใจของจังหวัดระยอง (ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม) และประเทศไทยลง 5. โครงสร้างประชากรที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง

หมายเหตุ O : Opportunity (โอกาส)

T : threat (อุปสรรค)

O และ T เป็นการวิเคราะห์ภายนอกองค์กร (External analysis)

สรุปผลการประเมิน “โอกาส” (Opportunities) พบว่า รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้อประโยชน์และส่งเสริมต่อการพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดชายฝั่งภาคตะวันออก โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดระยองซึ่งถือเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการภายในประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสูงขึ้น มาจากผลการประกอบการอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยวที่เติบโตและขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตลอดหลายปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ การพัฒนาและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่าง ๆ ได้ โดยหลายหน่วยงานโดยเฉพาะภาครัฐได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์กรเพื่อการตัดสินใจและบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วทันใจ

อัตราการเติบโตและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยเพิ่มสูงขึ้น จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นพบว่าประเทศคู่ค้าของไทยประสบกับภัยธรรมชาติ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรกรรม อาทิ ผัก ยางพาราและผลไม้ เป็นต้น เป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ ซึ่งทำให้ผลผลิตของไทยสามารถจำหน่ายได้เพิ่มมากขึ้น ถือเป็นโอกาสที่จะระบายสินค้าทางการเกษตรของจังหวัดระยองซึ่งมีอุปทานสูงกว่าอุปสงค์เป็นผลให้เกิดภาวะราคาผลผลิตตกต่ำ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมจะช่วยให้การผลิต การแปรรูป การถนอมผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการขนส่งและโลจิสติกส์สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของจังหวัดระยองได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขณะที่การที่ประเทศไทยมีความร่วมมือระหว่างประเทศมีมากขึ้น เช่น AEC ที่จะทำให้มีแรงงานเข้ามาทำงานในพื้นที่มากขึ้นเพื่อที่จะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน แต่ต้องเตรียมกฎหมายรองรับแรงงานเหล่านั้น เตรียมสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอด้วย ซึ่งการที่รัฐบาลปัจจุบันให้ความสำคัญและมีนโยบายพัฒนาโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เอื้อต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมหรือมีหน่วยงานที่สนับสนุนภาคอุตสาหกรรม (ขนาดใหญ่) อย่างเป็นรูปธรรม

รัฐบาลได้จัดงบประมาณจำนวนมากที่จะเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์แบบบูรณาการ รวมทั้งมีโครงการรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมจากกรุงเทพฯ ผ่านชลบุรีและมาที่จังหวัดระยองในอนาคตอาจจะขยายเส้นทางต่อไปยังจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด นอกจากนี้การพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภา ระยอง พัทยา และท่าเรือมาบตาพุดเป็นประตูการค้าของภูมิภาคถือเป็นโอกาส ด้านการค้าระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวและการขนส่งทางเรือและทางอากาศที่ต้นทุนต่ำลง ดังนั้นแผนพัฒนาจังหวัดระยองควรจะพิจารณาเรื่องการวางระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการพัฒนาดังกล่าวและแสวงหาประโยชน์จากการพัฒนานอกจากนี้การพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภา ระยอง พัทยา และท่าเรือมาบตาพุด อีกทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีด้านการผลิต การเกษตรและอุตสาหกรรมทำให้การรับสินค้า จัดเก็บ การผลิตสินค้าและการขนส่งและการกระจายสินค้าดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดต้นทุนการส่งมอบให้กับลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้สินค้าของจังหวัดระยองมีศักยภาพและมีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

เมื่อวิเคราะห์ถึงอุปสรรคหรือ “ภัยคุกคาม” (Threats) พบว่าปัญหาการเมืองในประเทศจะส่งผลกระทบต่อนักลงทุนต่างชาติและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศทำให้นักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องระมัดระวังเมื่อเดินทางมาประเทศไทย ขณะที่ปัญหาเรื่องเสถียรภาพทางการเมืองที่ไม่มั่นคงของประเทศไทยยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและชาวต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งโดยปกตินักลงทุนต่างชาติมักจะเข้ามาลงทุนในประเทศที่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและทางการเมืองที่มั่นคง ดังนั้นปัญหาทางการเมืองของไทยจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยอง คือ การที่ประเทศคู่ค้าหรือประเทศที่เป็นตลาดสำคัญของไทยมีมาตรการกีดกันทางการค้าซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันทางด้านธุรกิจ การค้า การเกษตรและอุตสาหกรรมของจังหวัดระยอง อีกทั้งศักยภาพการแข่งขันของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่เป็นคู่แข่งโดยเฉพาะเวียดนามเพิ่มสูงขึ้นโดยเฉพาะหลายประเทศในอาเซียนกำลังเตรียมการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรและแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างเสรี ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยองเป็นอย่างมากและแนวโน้มการแข่งขันของค่าเงินบาทอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าและบริการของไทยทำให้สินค้าของไทยในตลาดต่างประเทศมีราคาแพงและเป็นอุปสรรคต่อขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับสินค้าของไทย

2.5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด (TOWS Analysis)

1) กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรุก

2) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) การประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน

3) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิง

4) กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ในเชิงรับ

INTERNAL FACTORS			
EXTERNAL FACTORS		Strengths (S)	Weaknesses (W)
	Opportunities (O)	Strengths/ Opportunities (SO)	Weaknesses/ Opportunities (WO)
	Threats (T)	Strengths/ Threats (ST)	Weaknesses/ Threats (WT)

รูปที่ 19 อธิบายส่วนประกอบความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด (TOWS Analysis)

	โอกาส O O1. นโยบายรัฐบาลสนับสนุนการลงทุนของต่างชาติหรือผู้ประกอบการในประเทศ ผ่าน O2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการภาคส่วนต่างๆ เช่น การขยายการให้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น O3. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการผลิตสำหรับภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม O4. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น AEC จะทำให้จังหวัดระยองเป็นศูนย์กลางทางการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่สำคัญ O5. รัฐบาลกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และ Super Cluster ทำให้รัฐบาลสนับสนุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงพื้นที่ต่าง ๆ เช่น การขยายโครงการถนนรถไฟทางคู่ มอเตอร์เวย์ ทำให้การขนส่งสินค้า การบริการ และการท่องเที่ยวมีความสะดวก รวดเร็วมมากขึ้น O6. มีท่าเรือน้ำลึก และสนามบินอู่ตะเภา ระยอง พัทธยา ที่สามารถขนส่งสินค้าไปยังภูมิภาคต่างๆ ได้ทั่วโลก	อุปสรรค T T1. ประเทศไทยขาดเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น T2. ระเบียบกฎหมายขาดความยืดหยุ่นไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรี T3. ทศนคติของของประชาชนต่อต้านการเปลี่ยนแปลง มีความยืดหยุ่นน้อยทำให้ประชาชนปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงไม่ได้และกระแสค่านิยมของต่างชาติมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและประชาชนค่อนข้างสูง T4. ศักยภาพการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้าน (โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) สูงขึ้นอาจ ลดบทบาทความน่าสนใจของจังหวัดระยอง (ด้านการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม) และประเทศไทยลง T5. โครงสร้างประชากรที่มีวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานลดลง
จุดแข็ง S S1. เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวของประชากรอยู่ลำดับที่ 1 ของประเทศ สามารถสร้างศักยภาพโดยรวมของประเทศและขีดความสามารถการแข่งขันที่ดีของจังหวัดและของประเทศ S2. เป็นฐานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ S3. มีศักยภาพและความพร้อมทางการท่องเที่ยวสูงและมีความหลากหลายในระดับนานาชาติ ทั้งการท่องเที่ยวทางบก ทางทะเล ศาสนาประเพณี และศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและกิจกรรมต่างๆ S4. เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลากหลายประเภทและเป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลทั้งสดและแปรรูปทั้งเพื่อการบริโภคภายในและส่งออกได้ S5. เป็นประตูสำคัญสู่พื้นที่ต่างๆและเป็ศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งของภาคตะวันออก	จุดแข็งและโอกาส (SO) การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับโอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งการสนับสนุนจากนโยบายสำคัญของรัฐทางด้านเศรษฐกิจ และนวัตกรรม โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด ควบคู่กับการใช้นวัตกรรม โดยดึงศักยภาพต่างๆ ที่มีมาใช้ ทั้งด้านท่องเที่ยว ด้านเกษตร และด้านอุตสาหกรรม	จุดแข็งและอุปสรรค (ST) จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่โอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งจะมีการเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์ดึงดูด (Pull Strategy) ส่งเสริมลงทุนและการกำหนดแผนเชิงรุกและการจัดการปัญหาต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมโดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการรับผิดชอบต่อสังคม

S6. ลักษณะภูมิประเทศมีความปลอดภัยสูงจากภัยธรรมชาติ S7. ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการบริหารงานราชการภาครัฐ		
จุดอ่อน W W1. การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมก่อให้เกิดด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการที่เหมาะสม โดยเฉพาะมลพิษจากอุตสาหกรรม ขยะ กากของเสีย น้ำเสีย สุขภาพ เป็นต้น W2. ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างภาคต่างๆ เช่น ภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตรกรรม ค่าครองชีพสูงและการกระจายรายได้ค่อนข้างต่ำ W3. การบริหารจัดการเรื่องการตลาดสินค้าเกษตรแบบครบวงจรยังไม่มีประสิทธิภาพ W4. ขาดกลไกที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อย โดยเฉพาะผู้ประกอบการภาคเกษตรกรรมและภาคการท่องเที่ยว ทำให้ไม่มีความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว W5. การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและการบุกรุกที่สาธารณะและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น W6. การเคลื่อนย้ายแรงงานเป็นจำนวนมาก (ประชากรแฝง) ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมาก เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาจราจร ความต้องการบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งการขยายตัวของสังคมเมืองอย่างรวดเร็วส่งผลให้บริการบริการโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ไม่เพียงพอ	จุดอ่อนและโอกาส (WO) การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับมีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตโดยสร้างความแตกต่างและโดดเด่นเหนือกว่าคู่แข่งโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด	จุดอ่อนและอุปสรรค (WT) จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่อุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม .โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ

สรุปประเมินผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดระยอง

จุดแข็งและโอกาส (SO)

การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว ประกอบกับโอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งการสนับสนุนจากนโยบายสำคัญของรัฐ ทางด้านเศรษฐกิจ และนวัตกรรม โดยเฉพาะการเป็นจังหวัดในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด ควบคู่กับการใช้นวัตกรรม โดยดึงศักยภาพต่างๆ ที่มีมาใช้ ทั้งด้านท่องเที่ยว ด้านเกษตร และด้านอุตสาหกรรม

จุดแข็งและอุปสรรค (ST)

จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่โอกาสที่รัฐบาลให้การสนับสนุนพื้นที่และการลงทุน รวมทั้งจะมีการเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก = ควรใช้กลยุทธ์ดึงดูด (Pull Strategy) ส่งเสริมลงทุนและการกำหนดแผนเชิงรุกและการจัดการปัญหาต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรมโดยสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการรับผิดชอบต่อสังคม

จุดอ่อนและโอกาส (WO)

การที่จังหวัดระยองมีที่ตั้งเชิงกลยุทธ์และโดดเด่นด้านสินค้าเกษตรกรรมและการท่องเที่ยวประกอบกับมีอุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์เติบโตโดยสร้างความแตกต่างและโดดเด่นเหนือกว่าคู่แข่งโดยเน้นการสร้างระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาด

จุดอ่อนและอุปสรรค (WT)

จุดอ่อนหลักที่สำคัญคือความเชื่อมั่นเรื่องการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทัศนคติที่ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งขาดการจัดการซัพพลายเชนของสินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่อุปสรรคคือปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและการแข่งขันกันเองภายในกลุ่มประเทศอาเซียน = ควรใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีสะอาดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางดำเนินการ

2.3 เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.2561 - 2564 เป็นการดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับจังหวัดในและนอกประเทศ โดยเฉพาะภาวะความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดระยองที่เป็นไปอย่างรวดเร็วจากนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล และส่งผลกระทบอย่างชัดเจนต่อจังหวัดทั้งเชิงบวกและลบ กรอบแนวคิดสำคัญในการแผนพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ.2561-2564 คือ **“จังหวัดระยองเป็นเมืองที่มีการคิดและนำนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา เป็นเมืองที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี – เป็นเมืองที่มีสมดุลการพัฒนา – ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** โดย แนวคิดดังกล่าว เป็นการสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคนระยอง

กรอบแนวคิดการพัฒนาจังหวัดระยอง เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุภารกิจของจังหวัดโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงที่เป็นทั้งโอกาสและข้อจำกัดของการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนี้

● เป็นเมืองที่มีการคิดและนำนวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ในประเด็นการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับจากชุมชน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ บริการสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสนับสนุนการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาภาคการผลิตต่างๆ ได้อย่างเกื้อกูลและยั่งยืน ซึ่งได้กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยกำหนดแนวทาง คือ

1. เร่งรัดการแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการกำกับดูแลตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรมให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และมาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ภาคประชาชน สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ลดการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ลดการรั่วซึมของสารอันตรายระเหยง่าย โดยเฉพาะในพื้นที่มาบตาพุด และใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ขยายพื้นที่อุตสาหกรรมในรูปแบบนิคมอุตสาหกรรมเพื่อควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีกระบวนการผลิตเชื่อมโยงกันเพื่อลดของเสียให้เหลือน้อยที่สุด

3. เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเล ให้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว 2 ฝั่งทะเล อ่าวไทยและอันดามันเพื่อเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวคุณภาพมีจำนวนมากขึ้น

4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้บูรณาการและเชื่อมโยงกันทั้งระบบ เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางราง ทางเรือและอากาศ พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายน้ำ ระบบไฟฟ้า เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ด้านอาชีวศึกษา วิศวกรรมและเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางให้สอดคล้องกับความต้องการของกิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างเหมาะสมและยกระดับบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

5. กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยส่งเสริมการเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจหลักกับเศรษฐกิจชุมชนในทุกภาคการผลิต ทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และธุรกิจเพื่อสังคม

การพัฒนาตามโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) จังหวัดระยองถูกกำหนดให้เป็น “เมืองนานาชาติมาตรฐานโลก น่ายุติที่สุดในอาเซียน เมืองธุรกิจอุตสาหกรรมที่ทันสมัย เน้นการวิจัยด้านอาหาร ไบโอบีโอโนมีและปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์

ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” ซึ่งจะประกอบไปด้วย Super Cluster/Cluster ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคต พร้อมกับอุตสาหกรรมเป้าหมายอีก 10 ประเภทคือ 5 อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) คือ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ท่องเที่ยวไฮเอนด์และเชิงสุขภาพ เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ และแปรรูปอาหาร กับ 5 อุตสาหกรรมอนาคต (New S-Curve) คือ หุ่นยนต์เพื่อการผลิต การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพ-เคมีชีวภาพ ดิจิตอล และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร โดยมีมุ่งหวังให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งลงทุนหลักของประเทศโดยจะขยายพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมรองรับการลงทุนเชื่อมการลงทุนสู่ระเบียงเศรษฐกิจตะวันตกและทวาย และเชื่อมโยงทางน้ำไปถึงชายฝั่งทะเลกัมพูชา โดยสิ่งที่จะเกิดขึ้นในระยะต่อไปคือจะมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ เช่น การพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติ อุตะภา ระยอง – พัทยาเป็นสนามบินพาณิชย์แห่งที่ 3 การก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน การพัฒนาท่าเรือพาณิชย์สัตหีบใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมต่อเรือ และขนส่งผู้โดยสาร การขยายท่าเรือแหลมฉบัง และท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด การพัฒนาโครงข่ายขนส่งทางบก เช่น ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง รวมทั้งการพัฒนาระบบราง เช่น โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ เป็นต้น

จะเห็นว่านโยบายดังกล่าว รัฐบาลจะเสริมสร้างศักยภาพด้านการค้า การลงทุนให้จังหวัดระยองอย่างมหาศาล จึงถือเป็นโอกาสสำคัญที่ทุกภาคส่วนในจังหวัดระยองจะร่วมกันพัฒนาประสิทธิภาพทั้งทางด้านการผลิต บุคลากร การสรรสร้างผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือค้นคิดนวัตกรรมแล้วนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

● **เป็นเมืองที่มีคุณภาพชีวิตดี (City of good and quality of life)** เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาจังหวัดระยองให้เป็นเมืองที่ประชาชนมีสุขภาพดี สวัสดิการดี อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี โดย

สุขภาพดี คือการมีสุขที่ดีทั้งทางกาย ใจ จิตวิญญาณ/ปัญญาและสังคม

สวัสดิการที่ดี คือประชาชนได้รับสวัสดิการจากภาครัฐตามสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ตลอดจนได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย และได้รับความช่วยเหลืออย่างทันท่วงที

สิ่งแวดล้อมที่ดี คือ สิ่งแวดล้อมน่าอยู่ ปลอดภัย มีสุขภาพที่ดี มีโครงสร้างของเมืองที่เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมชุมชนรวมทั้งการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ครบถ้วนและทั่วถึง

● **มีพัฒนาอย่างสมดุล (balanced of development)**

- การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาภายใต้ปัจจัยสนับสนุนที่เอื้ออำนวยและระบบการแข่งขันที่เป็นธรรมมุ่งปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้เป็นฐานเศรษฐกิจของประเทศที่เข้มแข็งและขยายตัวอย่างมีคุณภาพ

- ปรับเปลี่ยนการพัฒนาและการขยายตัวของอุตสาหกรรมจากภาพของอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลภาวะ ไปเป็นเมืองอุตสาหกรรมน่าอยู่ โดยนำแนวความคิดอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Industrial Town) มาใช้อย่างจริงจัง

- เพิ่มน้ำหนักให้กับการพัฒนาด้านสังคม สุขภาพสิ่งแวดล้อม การเกษตร การท่องเที่ยว และพาณิชย์กรรม เพื่อกลับไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจ 4 ขา ซึ่งเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนเพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาและการเจริญเติบโต

- เพิ่มศักยภาพการประกอบธุรกิจการค้า (พาณิชย์กรรม) อย่างกว้างขวาง ทั้งการค้าปลีกและการค้าส่งเพื่อให้ความเข้มแข็งสามารถแข่งขันในเวทีอาเซียนได้

● **น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy)** มาประยุกต์ใช้ในภาคการพัฒนาคำให้กระจายไปทุกภาคส่วน โดย

- **ภาครัฐ** ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทางในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวง วางกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในด้านสังคมให้เกิดความสมดุลและกระแสนการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

- **ภาคธุรกิจเอกชน** ให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเองใช้วัตถุดิบในประเทศและภูมิปัญญาท้องถิ่น ลงทุนขยายกิจการอย่างค่อยเป็นค่อยไป แบ่งผลกำไรคืนสู่สังคมและดูแลพนักงานอย่างมีคุณธรรม

- **ภาคเกษตร** เน้นการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของครัวเรือน

- **ภาคประชาชน** เน้นการมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง พัฒนาวัฒนธรรมและคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการจัดทำแผนชุมชน สร้างแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นภูมิคุ้มกันชุมชนเข้มแข็ง

1. เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดปี 2561 – 2564

เมืองนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุล บนพื้นฐานความพอเพียง
City innovative advances, Balanced development
and Based on the sufficiency economy

2. ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย

- 1) เศรษฐกิจของจังหวัดระยองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว ภาคพาณิชย์กรรม เป็นไปอย่างสมดุล
- 2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความความมั่นคงทางสังคมบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ทรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วม
- 4) เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

ตารางที่ 54 แสดงเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดรวม และค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย	รายละเอียดตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี 2561	ค่าเป้าหมายรายปี			
			2561	2562	2563	2564
1. เศรษฐกิจของจังหวัดระยองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว เป็นไปอย่างสมดุล	อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.1	ร้อยละ 3.0		3.7	3.9	4.1
	รายได้รวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 20	ร้อยละ 5 20,803 ล้านบาท		10	15	20
	รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ข้อมูลพื้นฐาน 30,614.11 ล้านบาท)	ร้อยละ 5 (30,614.11 ล้านบาท)		10	15	20
	พื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ เพิ่มขึ้น 4 พื้นที่	1 พื้นที่		2	3	4
2. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความความมั่นคงทางสังคมบนพื้นฐานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สัดส่วนคนยากจนลดลงเหลือร้อยละ 0	ร้อยละ 0.32		0.15	0.1	0
	ความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ระดับ 5**	ระดับ 5		5	5	5
	ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของรัฐ ประกอบด้วย ถนน ไฟฟ้า ประปา ร้อยละ 86	ร้อยละ 80		82	84	86
3. ททรัพยากรธรรมชาติมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม	พื้นที่ป่าไม้รวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 8	182,276 ไร่		4	6	8
	ปริมาณขยะลดลง ร้อยละ 10	ร้อยละ 4 355,145 ตัน/ปี		6	8	10
	จำนวนแหล่งที่พักอาศัยสัตว์น้ำ เช่น ปะการัง ปะการังเทียม เพิ่มขึ้น 20 แห่ง	5 แห่ง		10	15	20

ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย	รายละเอียดตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี 2561	ค่าเป้าหมายรายปี			
			2561	2562	2563	2564
4. เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับมีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ความพึงพอใจของผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมทั้งการพัฒนาระบบขนส่งและโลจิสติกส์ ร้อยละ 86	80		82	84	86
	สินค้าหรือการบริการได้รับการพัฒนาและเป็นที่รู้จักในตลาดต่างประเทศ 16 ประเภทชนิด	N/A		8	12	16
	ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการวางแผนพัฒนาการค้าและการลงทุนภาคพาณิชย์กรรม 80 ผู้ประกอบการ	N/A		40	60	80

4. ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

การพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมสงบสุข เศรษฐกิจก้าวหน้า และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอก การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระยองมุ่งเน้นเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ และเสริมสร้างรากฐานการพัฒนาให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และให้ความสำคัญตามลำดับการพัฒนา จำนวน 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว (Improving the quality with innovative of agricultural products, fishery products and livestock to meet international standards. Coupled with the development of agriculture, industry and tourism)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน (Develop tourism potential to grow in tandem with agriculture and industry, quality and sustainability)

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Promote the development of the industrial sector to the Eco Industry, Support for CSR And creative Innovation to Eastern Economic Corridor (EEC)

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ปันฟู และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม (Conservation and use of natural resources and the environment on the basis of participation)

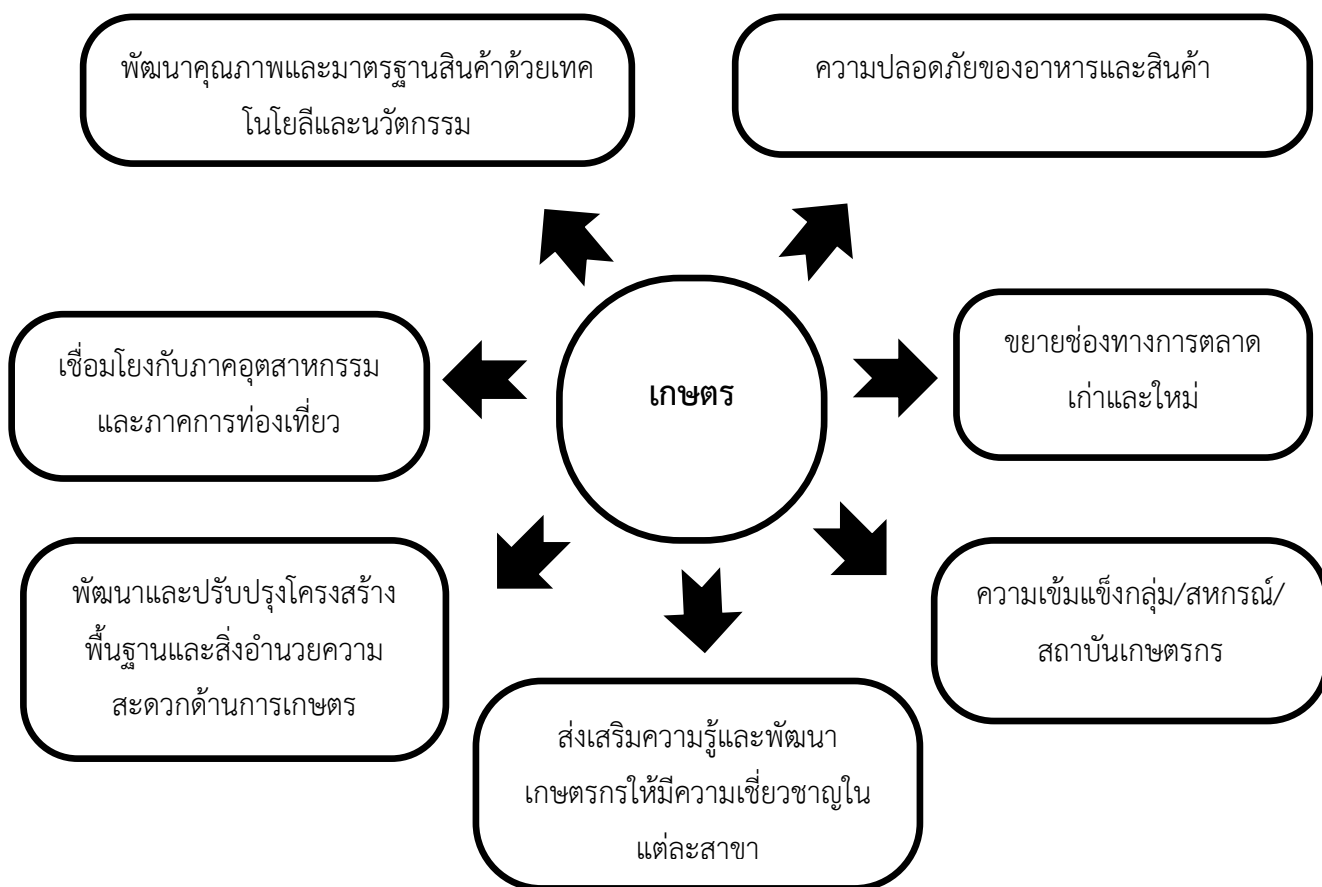
ประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Enhancing quality of life And the participation of citizens in accordance with the philosophy of sufficiency economy)

ประเด็นการพัฒนาที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชย์-กรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล (Strengthen and improve the ability of the commercial sector and the service sector to compete internationally)

1. ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและเพื่อการท่องเที่ยว

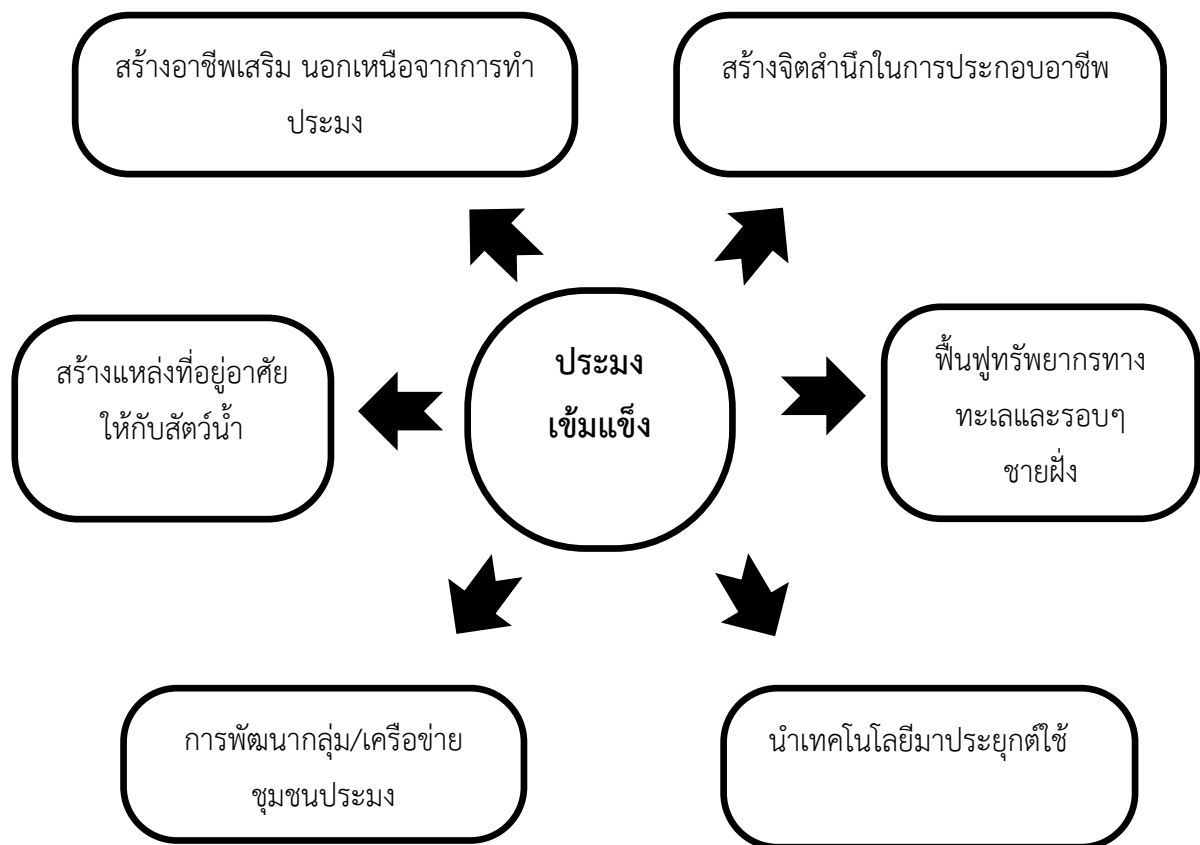
จากการที่จังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม ทำให้จังหวัดระยองมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญจำนวนมาก และจากการมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 100 กิโลเมตร เศษ อาชีพประมงน้ำเค็มจึงเป็นอาชีพที่สำคัญ โดยมีสาขาด้านการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ดังนี้

ด้านเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญและเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวจังหวัดระยอง เนื่องจากจังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา สับปะรด มันสำปะหลัง ข้าว ปาล์มน้ำมัน อ้อย ผลไม้ต่าง ๆ เช่น ทูเรียน เงาะ และมังคุด เป็นต้น ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลงทุกปี

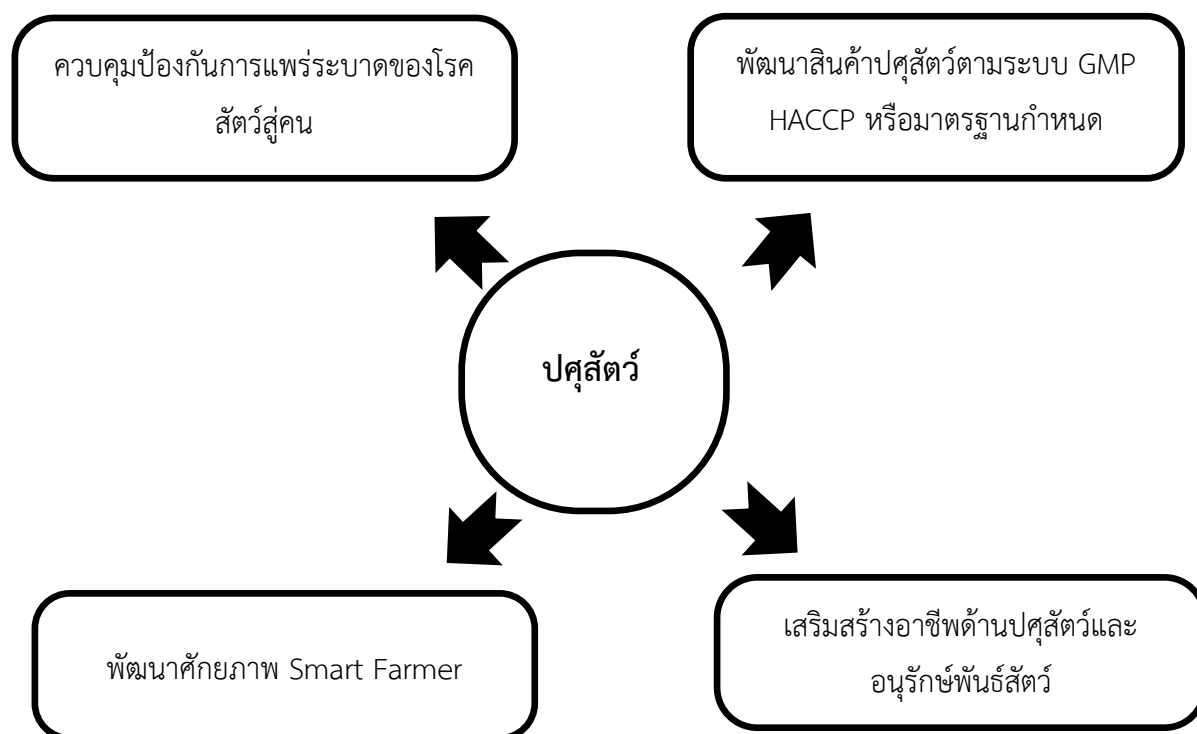
รูปที่ 20 กรอบแนวคิดการพัฒนาด้านการเกษตร

ด้านการประมง จังหวัดระยองมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 100 กิโลเมตร การประกอบอาชีพประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญ นอกจากการทำประมงประเภทอาหารสดแล้ว ยังมีการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น ทั้งนี้ ยังมีการทำประมงน้ำจืดด้วย เนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 5 อ่าง ปัจจุบันอาชีพประมงชายฝั่งหรือประมงเรือเล็กได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากสัตว์ทะเลเศรษฐกิจ เช่น กุ้ง หอย หมึก ปู ปลา มีน้อยลงและมีการแย่งชิงพื้นที่ประมง ประกอบกับพื้นที่ประมงเดิมมีการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องออกหาไกลขึ้น ต้นทุนสูงขึ้น

รูปที่ 21 กรอบแนวคิดการพัฒนาด้านประมง

ด้านปศุสัตว์ จังหวัดระยองมีการเลี้ยงปศุสัตว์ควบคู่กับการทำไร่ ทำสวนผลไม้ เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ เป็นต้น

รูปที่ 22 กรอบแนวคิดการพัฒนาด้านปศุสัตว์

วัตถุประสงค์ : ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ และพัฒนาเป็นเกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา :

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ให้มีความปลอดภัย และคุณภาพได้มาตรฐาน
- 2) สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง
- 3) สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และใช้นวัตกรรมในการผลิต แปรรูปสินค้า และผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม/สหกรณ์/สถาบันเกษตรกร/บริษัทประชารัฐรักสามัคคี

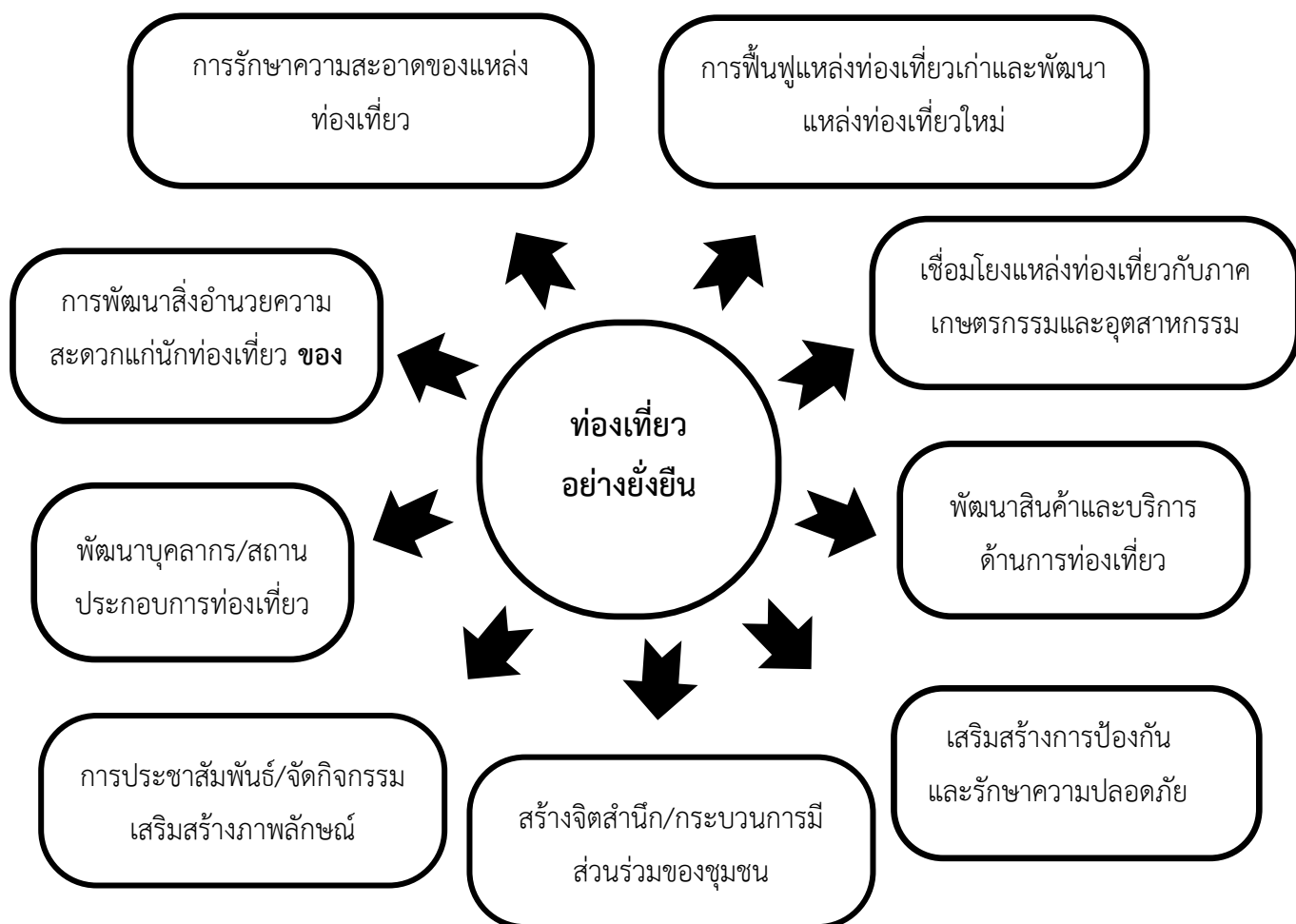
- 5) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นเพื่อให้การผลิตภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 6) ส่งเสริมภาคการเกษตร ให้มีการเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรม
- 7) พัฒนาทรัพยากรด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยนวัตกรรมด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

ตารางที่ 55 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 1

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี	ค่าเป้าหมาย			
		2561	2561	2562	2563	2564
ผลผลิตทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพ และมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ และและพัฒนาการเป็นเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม และเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว	1.ร้อยละของแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับรองมาตรฐาน ต่อจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจ** ร้อยละ 80	ร้อยละ 80		80	80	80
	2.จำนวนศูนย์รวบรวมและกระจายผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น 8 แห่ง	2 แห่ง		4	6	8
	3.จำนวนผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง หรือปศุสัตว์ที่ได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐาน 1/ ผลิตภัณฑ์	3 ผลิตภัณฑ์		6	9	12
	4. ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรมที่มีการบริหารจัดการน้ำอย่างทั่วถึง ร้อยละ 86	ร้อยละ 82		82	84	86
	5. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรผ่านมาตรฐานตามคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เพิ่มขึ้น 40 แห่ง	10 แห่ง		8	12	16
	6. จำนวนแหล่งอาศัยสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชน 12 แห่ง	4 แห่ง		8	12	16
	7. ร้อยละสถาบันเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 75	ร้อยละ 60		65	70	75

2. ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับ
ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

รูปที่ 23 กรอบการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดระยองมิใช่เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเมืองเกษตรกรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญ จังหวัดระยองมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เกาะ ทะเล น้ำตก ศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมเยือนในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก และมีการเติบโตของนักท่องเที่ยวอย่างก้าวกระโดด

การท่องเที่ยวของจังหวัดระยองในภาพรวมดีขึ้นทุกปี แต่ก็ยังได้รับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ในบางช่วง เช่น ปัจจัยการชะลอตัวทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่น ปัญหาภายในจังหวัดเอง เช่น ปัญหามลพิษจากภาคอุตสาหกรรม แต่ถึงแม้จะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามากระทบ แต่จำนวนนักท่องเที่ยวก็ยังคงเติบโตอยู่ที่ประมาณ 10% ต่อปี จุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวจังหวัดระยอง เช่น หาดทราย ทะเล มีหาดทราย และชายฝั่งทะเลที่สวยงามหลายแห่ง อุทยาน – ป่าเขา สถานที่ที่เป็นที่รู้จักกันดีคืออุทยานแห่งชาติ

เขาแหลมหญ้า-เกาะเสม็ด และอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง จังหวัดระยองมีความเกี่ยวพันกับประวัติศาสตร์ชาติไทยมาช้านาน ดังนั้น จึงมีสถานที่ทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก เช่น วัดป่าประดู่ วัดลุ่มฯ อนุสาวรีย์สุนทรภู่ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการท่องเที่ยวเชิงการเกษตร/Homestay เช่น การท่องเที่ยวชมสวนผลไม้ การล่องเรือชมหิ่งห้อยแม่น้ำประแสร์ แต่กระนั้นก็ตามภาคการท่องเที่ยวยังสามารถพัฒนาได้อีกมากจากทรัพยากรที่มีอยู่ โดยเฉพาะจากการเป็นเมืองเกษตรกรรมและเมืองอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวได้อย่างลงตัว และสร้างความหลากหลายและแปลกใหม่ให้กับการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ เป็นแหล่งสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่ง/สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา พื้นฟู และอนุรักษ์ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา :

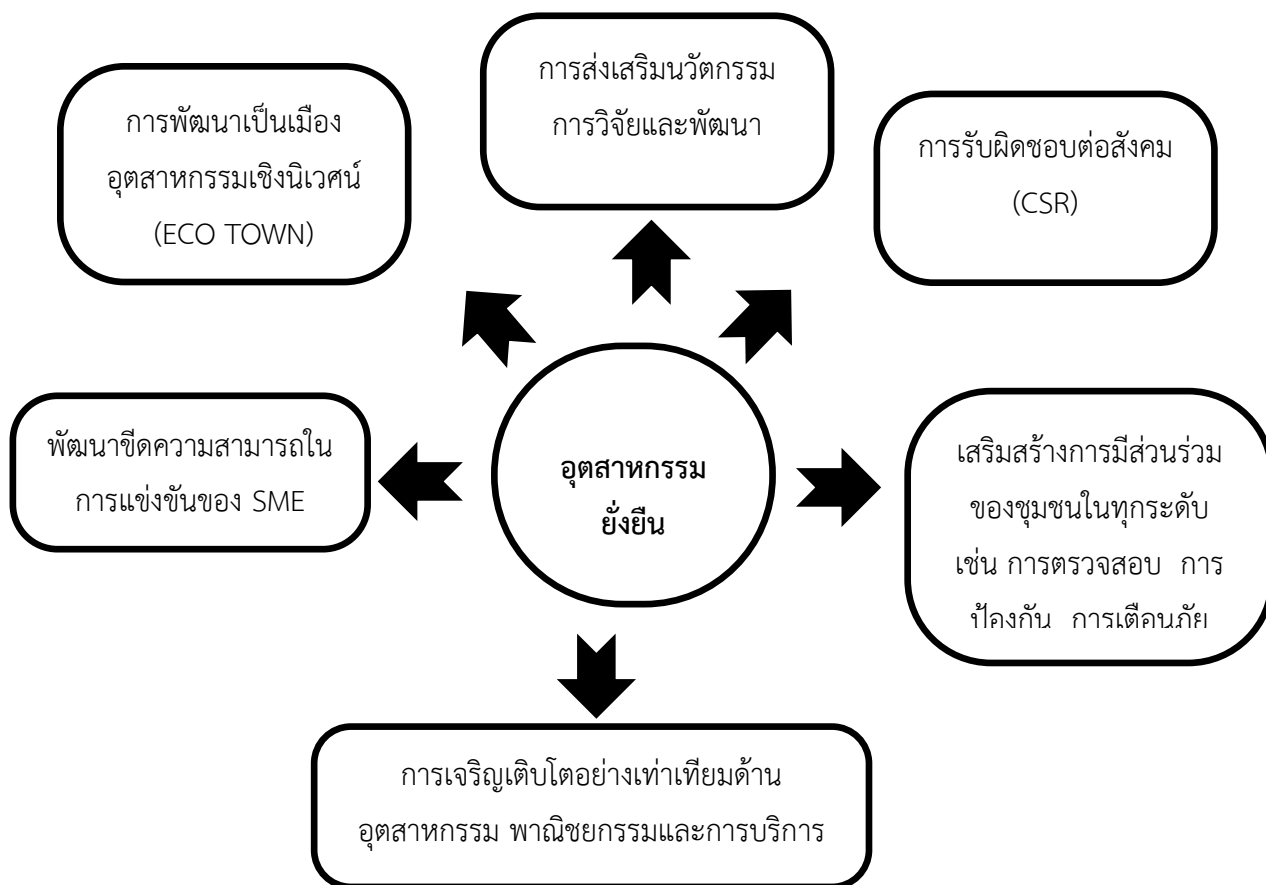
- 1) พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเก่าและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และท่องเที่ยวชุมชน
- 2) พัฒนาสินค้า สร้างอัตลักษณ์และบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และหลากหลาย
- 3) พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
- 4) สร้างจิตสำนึก/กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว
- 5) ส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อฟื้นฟูภาพลักษณ์และดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น
- 6) สร้างจิตสำนึก/กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว
- 7) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ตารางที่ 56 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 2

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี 2561	ค่าเป้าหมาย			
			2561	2562	2563	2564
เป็นแหล่งสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่ง/สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา พื้นฟู และอนุรักษ์ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน	1. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 40	ร้อยละ 10		20	30	40
	2. จำนวนผู้ผ่านการอบรม/ให้ความรู้ในการสร้างจิตสำนึกด้านการบริการ และการ อนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว 800 คน	200 คน		400	600	800
	3. จำนวนครั้งของอุบัติเหตุหรืออาชญากรรมร้ายแรงที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว 0 ครั้ง	0 ครั้ง		0	0	0
	4. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเก่า หรือแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ได้รับการฟื้นฟู หรือพัฒนา 16 แห่ง	4 แห่ง		8	12	16
	5. จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับ จังหวัด 48 ครั้ง	12 ครั้ง		24	36	48

3. ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

รูปที่ 24 กรอบแนวคิดการส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

การพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดระยองประสบความสำเร็จเชิงเศรษฐกิจในขณะเดียวกันได้เกิดปัญหามลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพ สร้างความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เกิดกระแสต่อต้านและคัดค้านการพัฒนาพื้นที่ทั้งพื้นที่เดิมและพื้นที่ แม้ว่ารัฐบาลได้เพิ่มมาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้น

การพัฒนาพื้นที่ที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาพื้นที่ในลักษณะเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-Industrial town) เป็นรูปแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ประสบความสำเร็จในหลายๆ ประเทศโดยกลมกลืนของอุตสาหกรรม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบพื้นที่อุตสาหกรรม มีความเจริญเติบโตร่วมกันและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันได้ทั้งปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์ : จังหวัดระยองเป็นแหล่งอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นฐานอุตสาหกรรมที่มีความทันสมัยและได้มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา :

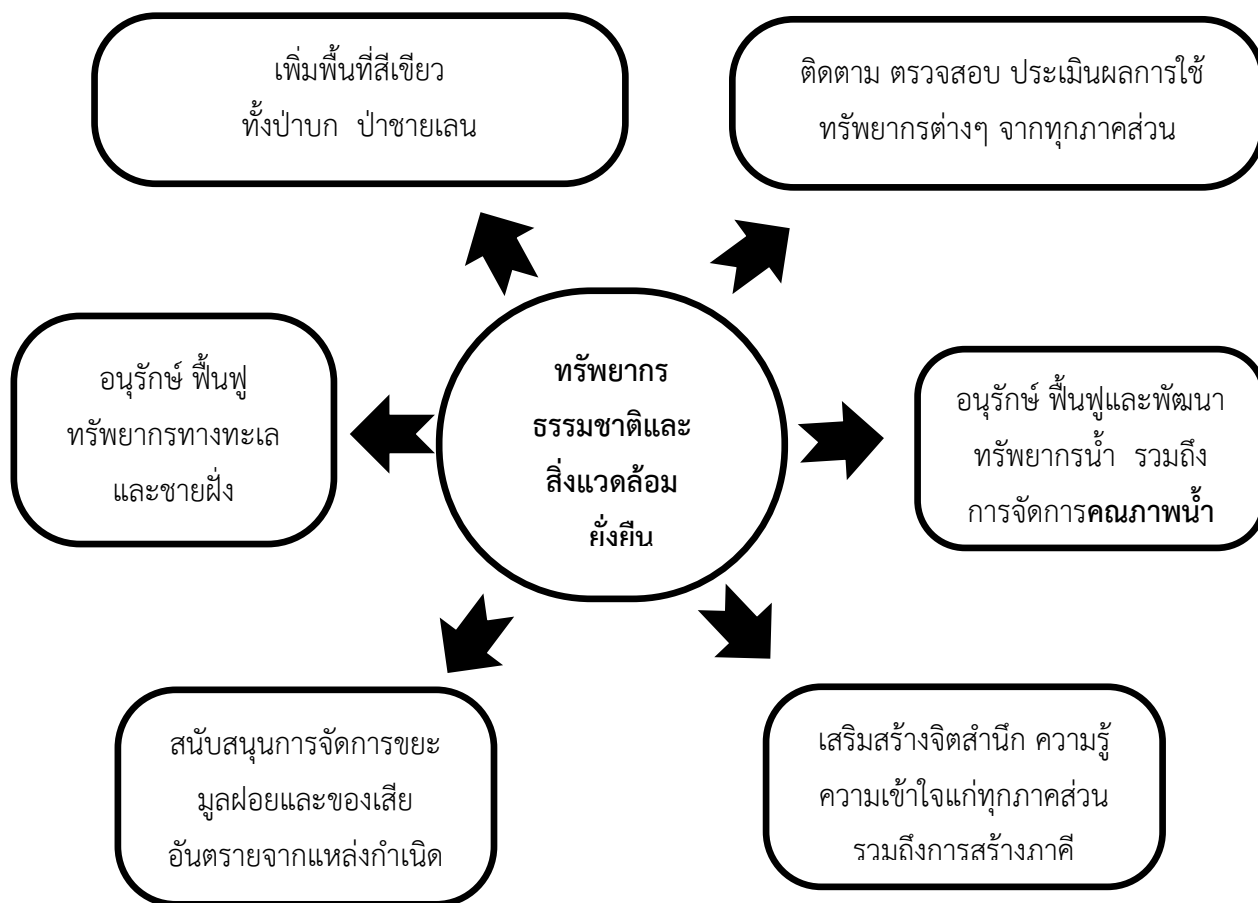
1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ เข้าสู่มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) ที่ถูกต้องนำไปสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
2. ผลิตและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร เพื่อตอบสนองการเข้าสู่การพัฒนาเพื่อรองรับระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก Thailand 4.0 Super Cluster
3. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่อุตสาหกรรม
4. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด
5. ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อยกระดับการผลิต ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่มาตรฐานสากล

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ตารางที่ 57 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 3

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี 2561	ค่าเป้าหมาย			
			2561	2562	2563	2564
จังหวัดระยองเป็นแหล่งอุตสาหกรรมเชิงนิเวศสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างสมดุลและยั่งยืน รองรับนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างสมดุล	1.จำนวนโรงงานที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมระดับสากล 100 โรงงาน	25 โรงงาน		50	75	100
	2. จำนวนโรงงานที่ผ่านการประเมินตัวชี้วัดเป็นอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ 140 แห่ง	20 แห่ง		50	90	140
	3. จำนวนโรงงานที่ผ่านเกณฑ์อุตสาหกรรมสีเขียว 460 แห่ง	100 แห่ง		210	330	460
	4. จำนวนกิจกรรมเสริมสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) 18 กิจกรรม	3 กิจกรรม		7	12	18
	5. จำนวนผลงานวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองจากสภาวิจัยแห่งชาติ 9 ผลงาน	3 ผลงาน		5	7	9

4. ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ป่าฟื้นฟู เพิ่มการพัฒนาและควบคุมการใช้
ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีเขียวบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

รูปที่ 25 กรอบแนวคิดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของจังหวัดระยอง การแก้ไข
ปัญหาต่างๆ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมมือ สนับสนุน ช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกัน
และกัน ไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตาม ในอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาสำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะการเสื่อมโทรมและการใช้ทรัพยากร
อย่างสิ้นเปลืองและไม่ถูกวิธี ดังนั้น การดำเนินการต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ ป่าฟื้นฟูทรัพยากรต่างๆ จึงเป็นเรื่อง
สำคัญเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ป่าฟื้นฟู มีการนำมาใช้อย่างคุ้มค่า และ
ทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

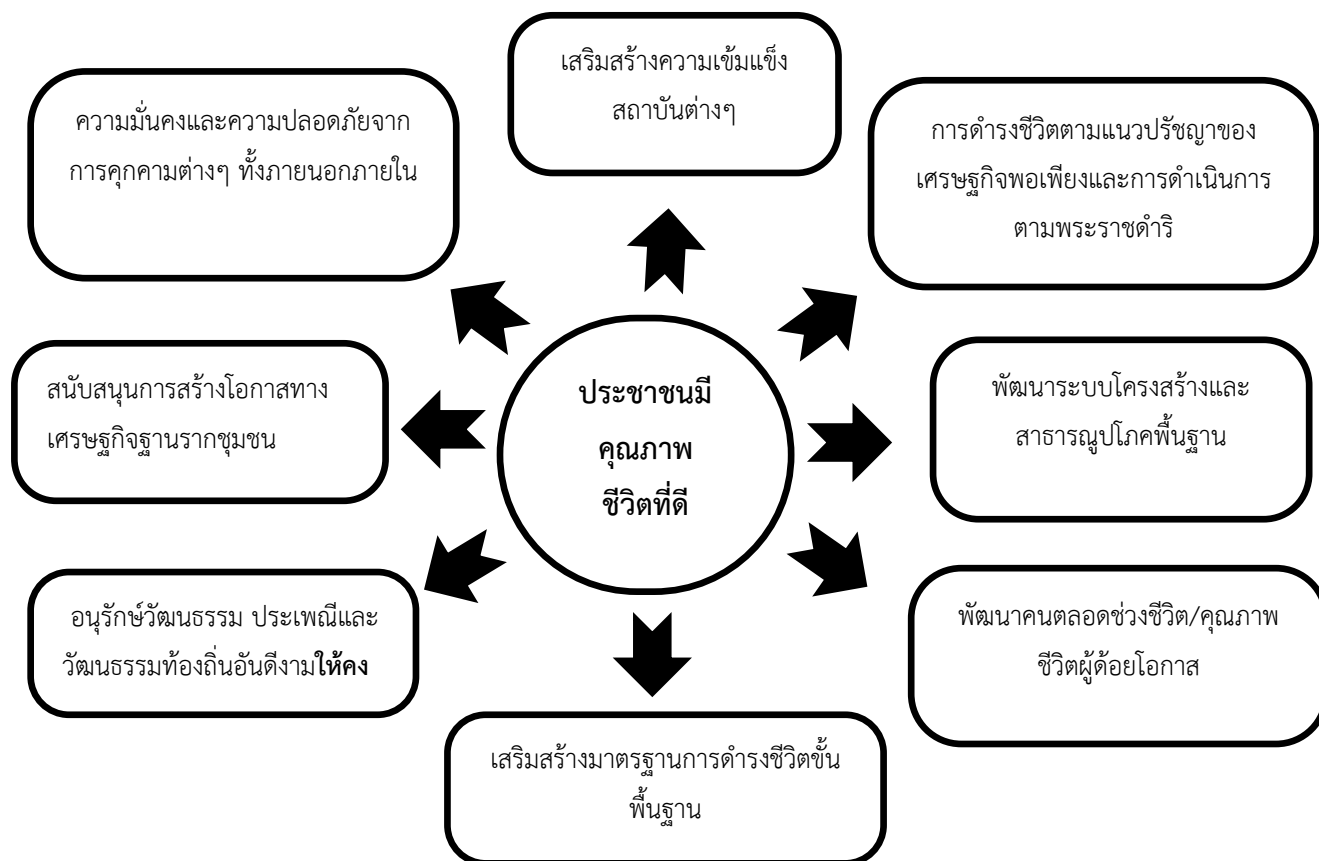
1. เพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยการเพิ่มพื้นที่ทั้งป่าบก ป่าชายเลน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. อนุรักษ์ ป่าพุ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม
เกิดสมดุลต่อระบบนิเวศน์
3. อนุรักษ์ ป่าพุ พัฒนาทรัพยากรน้ำรวมถึงการจัดการคุณภาพน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
4. สนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีระบบการจัดการที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล
5. เสริมสร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจ สร้างภาคเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในทุกภาคส่วน
6. ตั้งรับ ปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
7. สนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จากทุกภาคส่วน

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 4 : อนุรักษ์ ป่าไม้ เพิ่มการพัฒนาและควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีเขียวของพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

ตารางที่ 58 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 4

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2564	ค่าเป้าหมาย			
			2561	2562	2563	2564
ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ป่าไม้ มีการนำมาใช้อย่างคุ้มค่า และทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมโยคานึงถึงความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นพื้นที่สีเขียว(ป่า ต้นไม้) ต่อพื้นที่จังหวัด (3,552 ตร.กม.) (จำนวนพื้นที่ป่า 291.64 ตร.กม.) ร้อยละ 8	ร้อยละ 2		4	6	8
	2. จำนวนองค์กรชุมชนและภาคีเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 20 องค์กร/ชุมชน	5 องค์กร/ชุมชน		10	15	20
	3. จำนวนแหล่งอาศัยสัตว์น้ำ/สัตว์ทะเลเพิ่มขึ้น 16 แห่ง	3 แห่ง		8	12	16
	4. จำนวนแหล่งน้ำได้รับการฟื้นฟู (ทั้งน้ำใต้ดินและผิวดิน) 40 แห่ง	10 แห่ง		20	30	40
	5. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีระบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ 20 แห่ง	5 แห่ง		10	15	20

5. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตและการมีส่วนร่วม
ของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รูปที่ 26 กรอบแนวคิดด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและสังคม

เดิมชาวยองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และเกษตรกรรมต่อมา มีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แรงงานจากต่างจังหวัดหลั่งไหลเข้ามาในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก ลักษณะทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม สภาพสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนของจังหวัดระยอง มีการเปลี่ยนการประกอบอาชีพจากการทำเกษตรกรรม มาเป็นรับจ้างทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปดีขึ้น ประชาชนมีงานทำรายได้เพิ่มขึ้น ค่าครองชีพเริ่มจะสูง สินค้ามีราคาแพง มีการอพยพโยกย้ายของคนในท้องถิ่นอื่นเข้ามาในชุมชนมาก ซึ่งทั้งหลายนี้ย่อมจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างแน่นอน โดยเฉพาะบริเวณในเขตเมืองที่มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่นและแออัดซึ่ง ทำให้ความต้องการบริการของรัฐ ทั้งทางด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุขและระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเพิ่มมากขึ้น เกินกว่าความสามารถที่จะตอบสนองได้ทันกับความต้องการ เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย เช่น อาชญากรรม ยาเสพติด สาธารณูปโภค เป็นต้น

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น การสร้างเสริมสังคมให้มีคุณธรรม นำความรู้ในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างสังคมให้มีความรู้ มีคุณธรรม เพื่อสร้างความยั่งยืนในการอยู่ร่วมกัน ภายในชุมชนอย่างสมดุลมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนในชุมชนซึ่งรวมทั้งเด็กและเยาวชน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา การเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และการประกอบอาชีพ รวมทั้งการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเป็นแนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้น

วัตถุประสงค์ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้

แนวทางการพัฒนา :

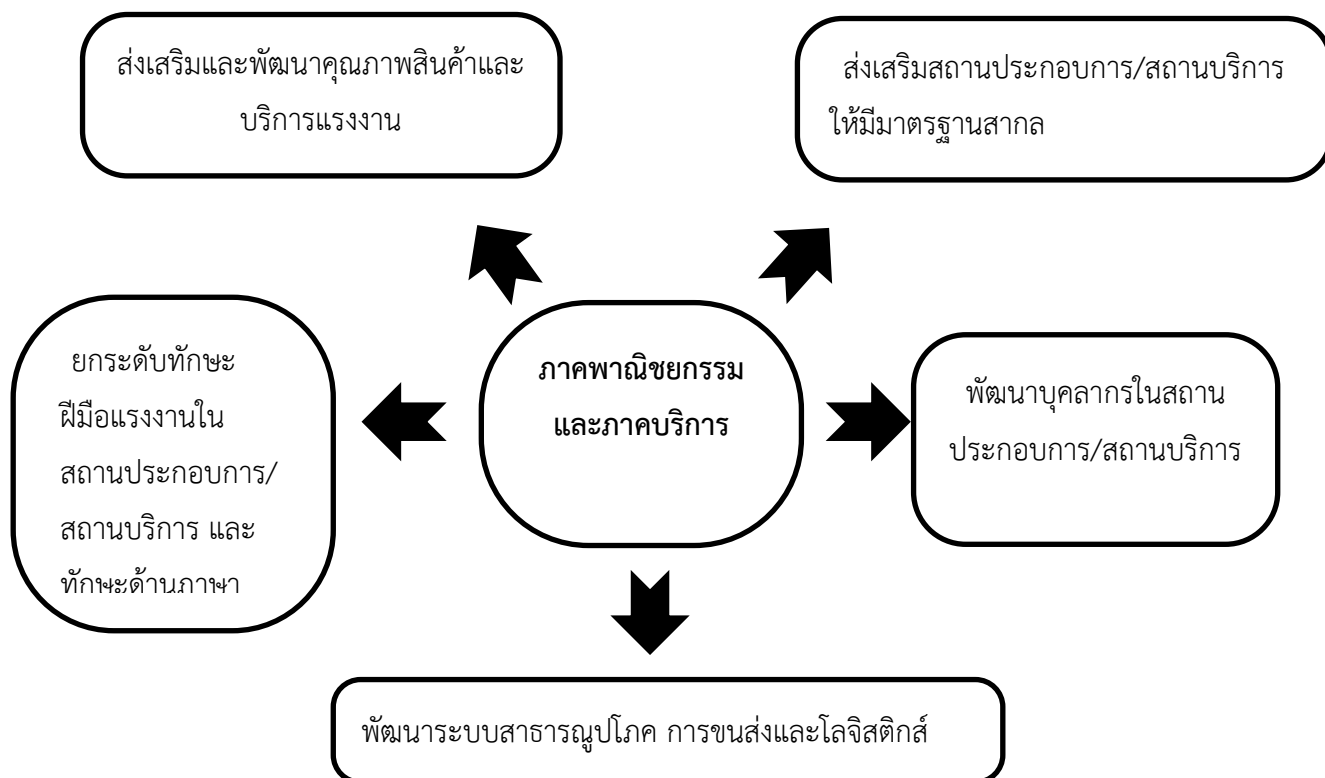
1. เสริมสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยจากการคุกคามต่างๆ ทั้งภายนอกภายใน
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันทางสังคม
3. ส่งเสริม สนับสนุนแนวทางการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. สนับสนุนการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจฐานรากชุมชน
5. พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อการบริการประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
6. อนุรักษ์ สืบสาน พื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมดั้งเดิมให้คงอยู่
7. เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน และพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 5 : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 59 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 5

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี 2561	ค่าเป้าหมาย			
			2561	2562	2563	2564
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต และทรัพย์สิน ตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้	1. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัดเพิ่มขึ้นโดยใช้เกณฑ์การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 32 หมู่บ้าน/ชุมชน	8 หมู่บ้าน/ชุมชน		16	24	32
	2. ร้อยละของคดีความผิดต่างๆ และคดีอาชญากรรมลดลง ร้อยละ 10	ร้อยละ 4		6	8	10
	3. ร้อยละของความพึงพอใจของประชาชนที่มารับบริการของภาครัฐ ร้อยละ 93	ร้อยละ 85		88	91	93
	4. จำนวนกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและสถาบันทางสังคม 20 กิจกรรม	5 กิจกรรม		10	15	20
	5. จำนวนโครงการกิจกรรมที่ตอบสนองต่อโครงการตามพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติหรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 200 โครงการ	50 โครงการ		100	150	200
	6. ร้อยละความพึงพอใจในการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ ร้อยละ 86	ร้อยละ 80		82	84	86
	7. จำนวนกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางสังคม คุณภาพชีวิต และความมั่นคง 32 กิจกรรม	8 กิจกรรม		16	24	32

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคพาณิชย์กรรม และภาคบริการสู่สากล

รูปที่ 30 กรอบแนวคิดเชื่อมโยงการพัฒนาภาคพาณิชย์กรรมและภาคบริการ

จังหวัดระยองและพื้นที่ใกล้เคียงจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม จากเหตุการณ์และนโยบายสำคัญ เช่น การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของรัฐบาล เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองพัทยา มาบตาพุด โครงการรถไฟรางคู่ทางมาตรฐานช่วงหนองคาย – มาบตาพุด โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ ระยอง โครงการพัฒนาศูนย์บินอู่ตะเภา โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 3 ตลอดจนนโยบายจังหวัดระยองการเป็น MICE CITY (การจัดประชุมนานาชาติการท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัลและการจัดนิทรรศการ (Meeting, Incentive, Convention and Exhibition) จึงเป็นประเด็นที่ทุกฝ่ายที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เพื่อรองรับการดำเนินการดังกล่าว

วัตถุประสงค์ : ภาคพาณิชย์กรรม และภาคบริการได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถในการเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการของจังหวัดให้มึนนวัตกรรมและความทันสมัย สู่ระดับสากล
2. ส่งเสริมสถานประกอบการ/สถานบริการ ให้มีมาตรฐานสากล
3. ส่งเสริมการผลิตบุคลากร และพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ/สถานบริการ
4. พัฒนาสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนา และความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ
5. พัฒนาเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูล ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ

เป้าหมายและตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนาที่ 6 : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคพาณิชย์กรรม และภาคบริการสู่สากล

ตารางที่ 60 แสดงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ประเด็นการพัฒนาที่ 6

วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ข้อมูลค่าฐานปี	ค่าเป้าหมาย			
		2561	2561	2562	2563	2564
ภาคพาณิชย์กรรม และ ภาคบริการได้รับการ ส่งเสริมให้มีศักยภาพอย่าง ต่อเนื่อง และมี ความสามารถในการเข้าสู่ การแข่งขันในระดับสากล	1. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการ วางแผนพัฒนาการค้าและการลงทุนภาคพาณิชย์กรรม 800 คน	200 คน		400	600	800
	2. ร้อยละของบุคลากรภาคแรงงานที่ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ ในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออก ให้ สอดคล้องกับกฎระเบียบมาตรฐานแรงงานสากล ร้อยละ 55	ร้อยละ 40		45	50	55
	3. จำนวนสินค้าหรือการบริการที่ได้รับการพัฒนาให้ มีความ ทันสมัย สวยงามและมีคุณภาพ 20 ชนิด	5 ชนิด		10	15	20
	4. จำนวนกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร ในระดับสากล 10 กิจกรรม	3 กิจกรรม		6	9	10
	5. ร้อยละของความพึงพอใจของผู้ประกอบการทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาติเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริการด้านระบบ สาธารณูปโภค รวมทั้งระบบโลจิสติกส์ ร้อยละ 86	ร้อยละ 80		82	84	86

